

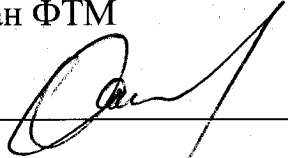
**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою факультету
(пост. п. 5 від «24» 05 20 22р.)
Декан ФТМ

В. А. Осика

02 - 35 / 22

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

освітній ступінь	магістр
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	Прикладна лінгвістика (ОП «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)»), ОП «Прикладна лінгвістика (політична лінгвістика, англійська мова)»)

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автори:

Н.П. БІЛОУС, кандидат філологічних наук, доцент;

Л.С.ДЯЧУК, кандидат філологічних наук, доцент;

Н.В. НОВОХАТСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент

Методичні рекомендації розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу 03.02.2022 р., протокол № 1.

Рецензенти: **Н.А. ЛАТИГІНА**, доктор політичних наук, професор, професор кафедри іноземної філології та перекладу, гарант ОПП «Прикладна лінгвістика (політична лінгвістика, англійська мова)»;

О.М. ЦИГАНЮК, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри іноземної філології та перекладу, гарант ОПП «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)».

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

освітній ступінь	магістр
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	Прикладна лінгвістика(ОП «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)», ОП «Прикладна лінгвістика (політична лінгвістика, англійська мова)»)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВКР	4
2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИБОРУ ТЕМИ ВКР.....	6
3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ВКР	8
4. АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ	12
5. ОBOB'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ТА СТУДЕНТА.....	17
6. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВКР	18
6.1 Технічне оформлення	18
6.2 Мова і стиль.....	18
6.3 Обсяг та структура.....	19
6.4 Оформлення титульної сторінки.....	20
6.5 Анотації.....	22
6.6 Оформлення змісту	24
6.7 Перелік умовних позначень.....	25
6.8 Вступ	25
6.9 Основна частина.....	26
6.10 Оформлення посилань.....	27
6.11 Оформлення цитат	28
6.12 Оформлення ілюстративного матеріалу	28
6.13 Оформлення ілюстрацій.....	29
6.14 Оформлення таблиць.....	29
6.15 Висновки та пропозиції.....	31
6.16 Список використаних джерел.....	31
6.17 Додатки	34
7. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ВКР.....	34
8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВКР	38

ВСТУП

Методичні рекомендації щодо виконання випускної кваліфікаційної роботи (далі – ВКР) розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», інструкцій МОН України, стандарту вищої освіти ДТЕУ, «Положення про організацію освітнього процесу студентів», «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію з атестації у ДТЕУ», набутого в ДТЕУ досвіду виконання здобувачами випускних кваліфікаційних робіт та відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Прикладна лінгвістика».

Випускна кваліфікаційна робота – кваліфікаційне самостійне дослідження, що виконує здобувач при завершенні навчання. ВКР призначена для об'єктивної оцінки ступеня сформованості компетентностей в обраній сфері професійної діяльності, які закріплені у стандарті вищої освіти відповідного освітнього ступеня, містить висновки та пропозиції за результатами аналітичних і експериментальних досліджень, направлені на вирішення актуальної науково-практичної / суспільно важливої проблеми.

Методичні рекомендації призначені для надання допомоги студентам у виконанні ВКР. Вони містять мету і завдання, рекомендації щодо вибору теми, основні етапи виконання, інформацію щодо апробації результатів дослідження, зобов'язання наукового керівника та студента, основні вимоги до змісту та оформлення роботи, порядку захисту та оцінювання.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВКР

Випускна кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня магістра виконується з метою підтвердження рівня професійної та наукової підготовки випускника другого рівня вищої освіти. Основне завдання її автора – продемонструвати здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі філології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

Випускна кваліфікаційна робота синтезує підсумки теоретичної й практичної підготовки в межах обов'язкових та вибіркового компоненту освітньо-професійної програми підготовки фахівців, а також відображає вміння магістра вирішувати поставлені проблеми з прикладної лінгвістики.

Метою виконання випускної кваліфікаційної роботи є:

- систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок з фахових дисциплін, формування вмінь їх застосування для вирішення конкретних наукових та професійних завдань;
- оволодіння методикою проведення наукових досліджень;
- набуття досвіду формування власних висновків і пропозицій.

Випускна кваліфікаційна робота має продемонструвати вміння здобувача вищої освіти:

- використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання і практичні навички для вирішення складних завдань в галузі філології та в процесі професійної діяльності;
- аналізувати наукові, фахові та інформаційні джерела;
- узагальнювати матеріали та застосовувати сучасну методичку наукових досліджень під час вирішення визначеної проблеми;
- обґрунтовано використовувати національний і світовий досвід, відображати результати лінгвістичних досліджень із прикладної лінгвістики.

Написання випускної кваліфікаційної роботи передбачає виконання здобувачем таких **завдань**:

- поглиблення, систематизація та закріплення знань, набутих в процесі навчання;
- розвиток навичок та умінь здійснення інформаційно-аналітичної, проектно-дослідницької діяльності для вирішення прикладних проблем тематики дослідження;
- опанування теоретичними знаннями за темою випускної кваліфікаційної роботи на основі вивчення та огляду сучасної спеціальної

літератури вітчизняних та зарубіжних авторів, проведення її критичного аналізу, узагальнення історичного та гносеологічного аналізу;

– розвиток умінь вести науковий пошук, узагальнювати різні пропозиції (точки зору, методичні підходи, концепції), чітко аргументувати власну точку зору з досліджуваної проблеми;

– закріплення практичних навичок проведення досліджень, формування його методичного забезпечення з урахуванням сутності поставленої проблеми.

Положення методичних рекомендацій мають враховуватися здобувачами вищої освіти, науковими керівниками та рецензентами кваліфікаційних робіт, які здійснюють перевірку відповідності, оцінюють ступінь виконання здобувачем поставлених завдань, надають допомогу здобувачу вищої освіти в процесі проведення дослідження.

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИБОРУ ТЕМИ ВКР

Тематика й науковий рівень ВКР повинні відповідати освітньо-професійній програмі підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» ДТЕУ.

Орієнтовна тематика випускних кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою іноземної філології та перекладу відповідно до затверджених програм дисциплін, опанованих здобувачами освітнього ступеня «магістр», і відображає актуальну проблематику. Тематика щорічно переглядається, затверджується на засіданні кафедри, розміщується на інформаційних ресурсах кафедри.

Здобувачам вищої освіти надається право вибору теми ВКРі наукового керівника. Здобувач вищої освіти має право запропонувати свою тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки. Не дозволяється виконувати випускню кваліфікаційну роботу кільком здобувачам з однієї і тієї ж самої теми.

Тему випускної кваліфікаційної роботи студент обирає із запропонованих кафедрою, погоджує її з науковим керівником та (за необхідності) з консультантом. Якщо студент не мав змоги в визначені графіком навчального процесу строки обрати тему ВКР – це робить науковий керівник та гарант освітньої програми.

Випускна кваліфікаційна робота виконується під керівництвом провідного викладача кафедри, який має вчений ступінь та наукове звання і проводить дослідження відповідного спрямування.

Після остаточного узгодження теми випускної кваліфікаційної роботи з науковим керівником здобувач подає заяву на ім'я завідувача кафедри про затвердження теми ВКР відповідного зразка.

Завідувачу кафедри

_____
ПІБ зав. кафедри

_____
ПІБ студента

гр.____, _____ курс,

_____
спеціальність, спеціалізація, факультет

Заява

Прошу затвердити тему випускної кваліфікаційної роботи:

_____
_____
на матеріалі

та призначити науковим керівником випускної кваліфікаційної роботи _____

_____
дата

_____
підпис студента

3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ВКР

До основних етапів виконання ВКР відносяться:

- затвердження змісту ВКР;
- складання і виконання календарного графіка роботи над темою;
- збирання ілюстративного матеріалу та опрацювання науково-критичної літератури і аналізованих текстів для практичної частини;
- виконання наукової статті;
- написання ВКР;
- ознайомлення наукового керівника з текстом роботи і врахування його зауважень здобувачем;
- остаточне оформлення ВКР і подання її науковому керівнику на рецензування;
- реєстрація ВКР на кафедрі;
- попередній захист роботи на кафедрі;
- зовнішнє рецензування;
- подання роботи до екзаменаційної комісії (далі ЕК).

Після опрацювання джерел здобувач складає план, який узгоджується з науковим керівником, гарантом освітньої програми, завідувачем випускової кафедри. Розгорнутий план зазначається у Завданні на випускню кваліфікаційну роботу студентів (далі – Завдання), який, за погодженням наукового керівника, може корегуватися, про що робляться відповідні записи у затвердженому варіанті.

Індивідуальні завдання на ВКР здобувач визначає разом з науковим керівником після затвердження теми, до початку проходження практичної підготовки та фіксує їх у щоденнику практики, де зазначається календарний план виконання кожної складової та завдання наукового дослідження.

Форма «Завдання на ВКР» додається:

Державний торговельно-економічний університет

Факультет _____ Кафедра _____

Освітній ступінь _____

Спеціальність _____

Спеціалізація _____

Затверджую

Зав. кафедри _____

« ____ » _____ 202__ р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентів**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

_____

_____

Затверджена наказом ДТЕУ від « ____ » _____ 202__ р. № _____

2. Строк здачі студентом закінченої роботи _____

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи _____

_____

Об'єкт дослідження _____

_____

Предмет дослідження _____

_____

4. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультанти (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

4. АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Основні наукові результати ВКРОС магістра обов'язково повинні бути опубліковані в Збірнику наукових статей студентів ДТЕУ, що відображено у календарному графіку підготовки випускних кваліфікаційних робіт.

Підготовка наукової статті студентами ДТЕУ здійснюється відповідно до наказу ДТЕУ «Про запровадження у навчальний процес підготовки наукових статей студентами, які здобувають ОС «магістр» від 21 листопада 2007 р. № 3222.

Наукова стаття повинна містити виклад проміжних або кінцевих результатів наукового дослідження, висвітлювати конкретне окреме питання за темою випускної кваліфікаційної роботи.

Архітектоніка наукової статті ґрунтується на логічному розкритті наукової проблеми, комплексному розкритті фактів, об'єднанні їх у певну систему.

Рукопис оформлюється в редакторі Microsoft Word (шрифт Times New Roman), розмір – 12, інтервал – 1, в одному примірнику, на білому папері формату А4, усі поля – 20 мм. Обсяг статті: 5–8 сторінок формату А4. Мова статті: українська.

Рисунки, графіки, схеми, таблиці, що вміщені в тексті, виконуються в Microsoft EXCEL у книжковій орієнтації; формули – в редакторі формул.

Ілюстративний матеріал розміщують під текстом, в якому вперше є посилання на нього, або на наступній сторінці.

Таблиці, рисунки тощо відокремлюють від тексту одним рядком.

Формули необхідно відділяти одним рядком від решти тексту, центрувати, нумерувати. Номери формул зазначають у круглих дужках, які вирівнюють до правої межі тексту.

Колонцифра (номер сторінки) проставляється внизу посередині сторінки на відстані 20 мм від краю аркуша. Усі цифри, що виражені десятковими дробами, повинні мати такий вигляд: 2,5; 548,4 тощо.

Рукопис має бути оформлений за загальноприйнятою схемою:

- назва статті – великими літерами (по центру), шрифт TimesNewRoman, розмір – 14, жирний;
- прізвище та ім'я автора(по центру) – великими літерами, шрифт TimesNewRoman, розмір – 12, жирний
- відомості про курс (ОС «магістр»), факультет, спеціальність, спеціалізація (по центру) – шрифт TimesNewRoman, розмір – 12, жирний;
- анотація українською та англійською мовами обсягом до п'ятиста друкованих знаків кожна (перед статтею з абзацного відступу) – TimesNewRoman, розмір – 12, курсив;
- основна частина статті – TimesNewRoman, розмір – 12.

Стаття повинна містити такі необхідні елементи: актуальність, мету, завдання та об'єкт, результати досліджень, загальний висновок, список використаних джерел. Посилання на літературні джерела за текстом статті подаються за згадуванням у квадратних дужках арабськими цифрами, [1, с. 5–7].

У кінці тексту статті ставиться підпис та зазначається прізвище, ініціали, науковий ступінь та вчене звання керівника магістерської роботи, який здійснює наукове редагування статті та автора статті.

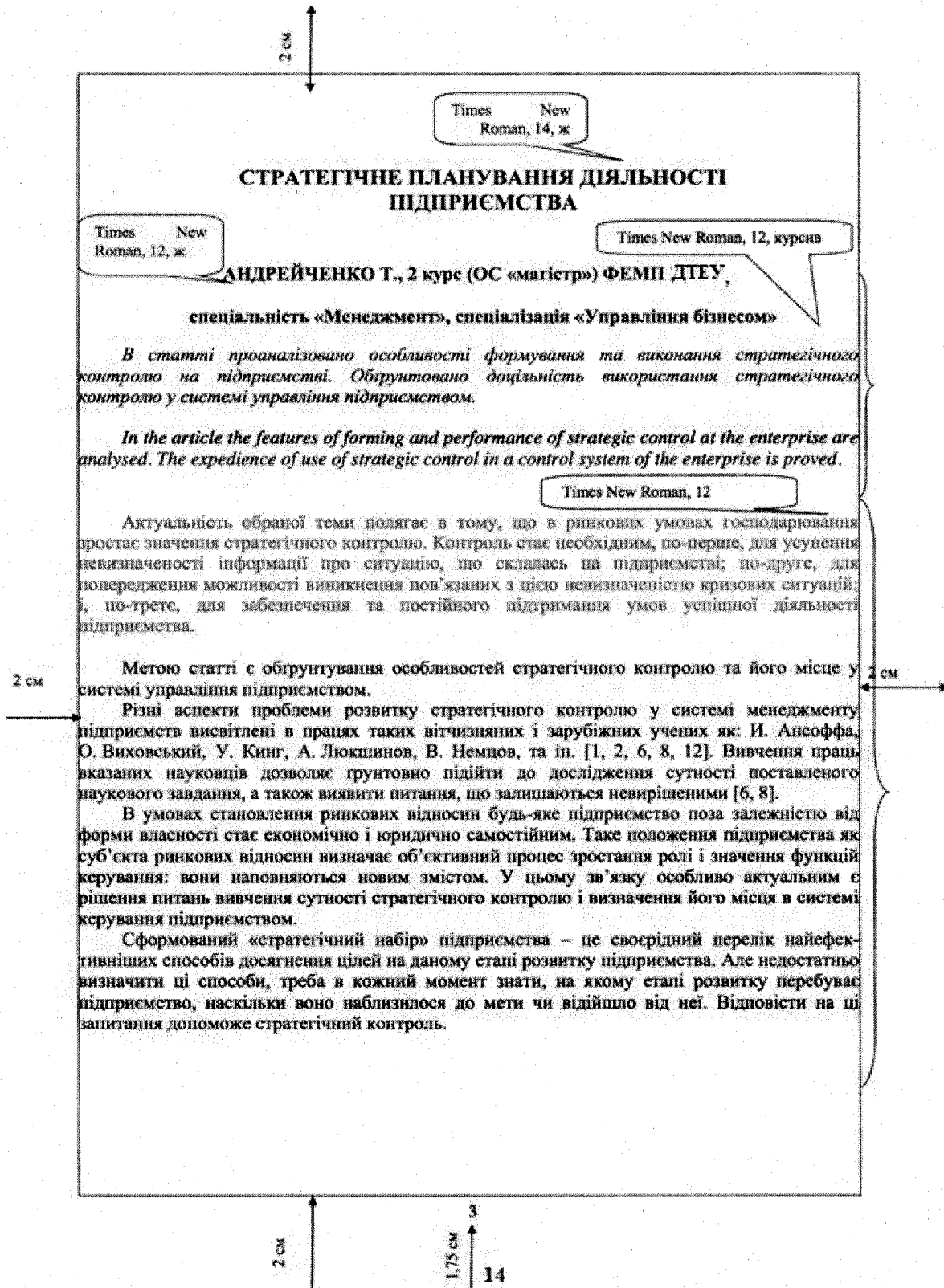
Рукопис наукової статті, яка надходить від здобувача на кафедру, повинен мати висновок наукового керівника щодо відсутності текстових запозичень у рукописі. У випадку виявлення академічного плагіату у науковій статті здобувача ОС «магістр» робота направляється на доопрацювання з повторною перевіркою на плагіат.

Підготовлена відповідно до встановлених вимог наукова стаття, підписана автором та науковим керівником, передається відповідальному за випуск, яким є гарант освітньої програми. Наукова стаття публікується в авторській редакції. За зміст поданої статті відповідальність несе автор.

Рукопис збірника, підписаний відповідальним за випуск, разом із супровідними документами та електронним варіантом подається до Центру підготовки навчально-методичних видань. Термін подання до Центру

підготовки навчально-методичних видань та тираж збірника зазначено в плані видання збірок статей студентів, які здобувають освітній ступінь магістра. План видання збірок щорічно затверджується вченою радою ДТЕУ на навчальний рік.

Наукова стаття повинна бути оформлена відповідно до таких вимог:

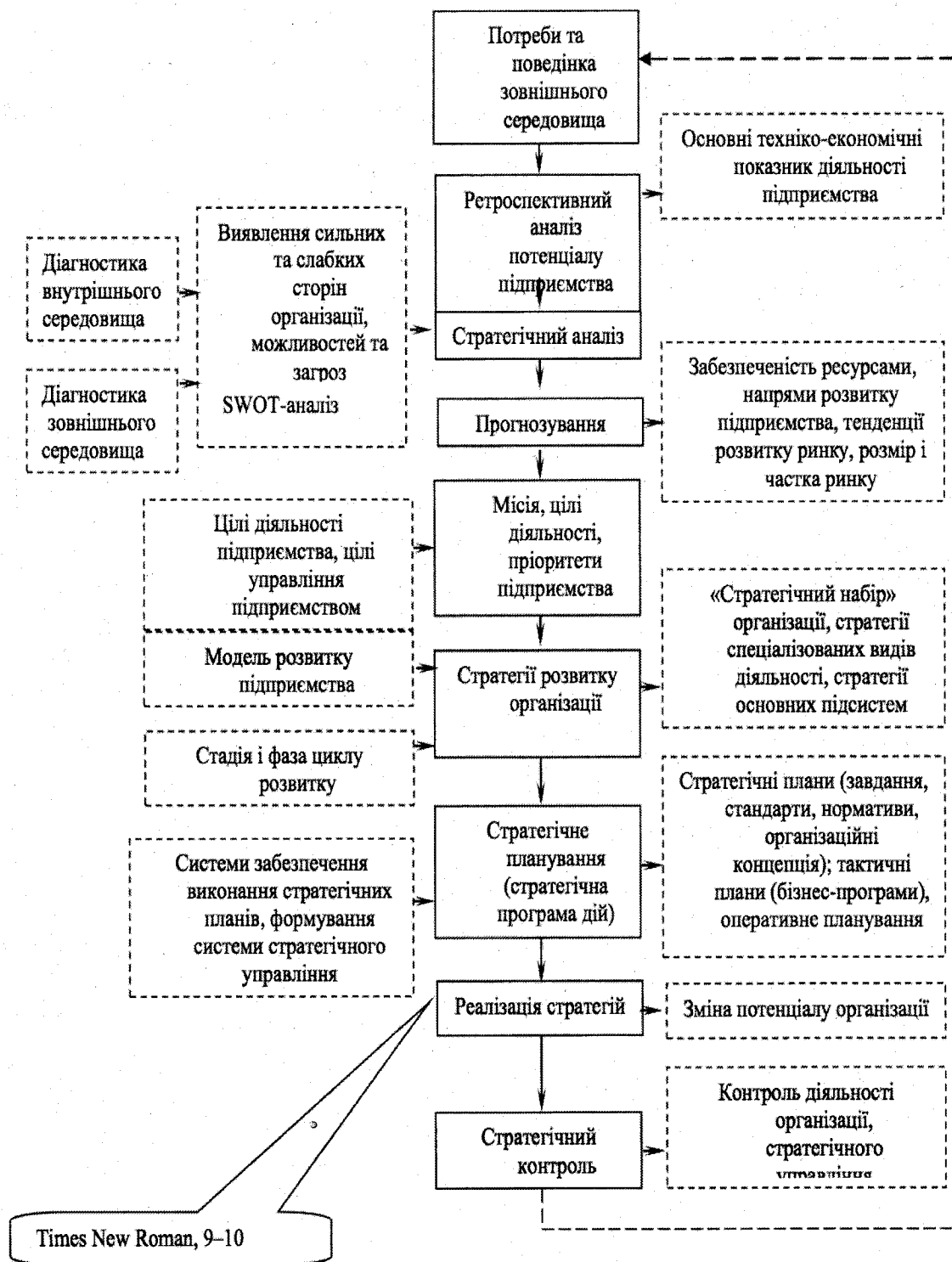

Рис. 1. Схема стратегічного управління розвитком підприємства [авторська розробка]

Times New Roman, 11, курсив

Times New Roman, 12, к

Times New Roman, 12, ж

Таблиця 1

Класифікація діючих на підприємствах систем контролю

Ознаки класифікації	Види систем контролю, що застосовуються		
Цілі та задачі системи контролю	Поточний контроль за діяльністю виробничо-управлінських підсистем	Поточний контроль	Стратегічний контроль
Час здійснення контролю	Попередній контроль	Поточний контроль	Заключний контроль
Об'єкт контролю	Терміни виконання наказів, розпоряджень, окремих завдань, документів тощо	Якість роботи (окремих виконавців, груп, підрозділів тощо)	Додержання встановлених параметрів (нормативів, стандартів) – технічних, економічних, організаційних тощо системи, що формується
Глибина керуючого впливу	Система спостереження і отримання інформації за ходом виконуваних робіт (моніторинг)	Оперативне втручання в процеси виробництва та управління	Додержання встановлених параметрів (нормативів, стандартів) – технічних, економічних, організаційних тощо системи, що формується
Обладнання, що використовується для контрольних операцій	Журнали, картотеки, табло, графіки, персональні книжки виконавців тощо (ручні системи)	Автоматизований контроль виконання (ЕОМ, датчики, прилади тощо)	Комбіновані системи контролю (машинно-ручні)

Times New Roman, 12, ж

Times New Roman, 10–11

Список використаних джерел

Список використаних джерел оформлюють відповідно до ДСТУ 3582:2013.

Робота виконана під науковим керівництвом (вказати науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

5. ОBOB'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ТА СТУДЕНТА

До основних обов'язків наукового керівника ВКР відносяться:

- допомога студенту в остаточному формулюванні теми дослідження, формування структури роботи та плану;
- надання консультацій щодо вивчення окремих літературних джерел, збору та обробки інформаційних матеріалів, застосування окремих методичних прийомів дослідження тощо;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності студентом;
- консультування щодо змісту ВКР, відповідності підготовлених матеріалів вимогам, що висуваються до неї;
- контроль за виконанням окремих етапів роботи, оформлення поетапних результатів дослідження;
- підготовка здобувачів до проведення захисту ВКР;
- складання відгуку про відповідність ВКР вимогам та оцінювання можливості її допуску до захисту.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- чітко виконувати графік підготовки випускної кваліфікаційної роботи;
- написати і опублікувати наукову статтю в Збірнику наукових статей студентів ДТЕУ;
- оформити ВКР у відповідності до вимог університетських стандартів ДТЕУ;
- подати ВКР науковому керівнику для перевірки її змісту та структури у строки, визначені у Завданні, але не пізніше 30 робочих днів до засідання ЕК;
- своєчасно передати її до захисту перед ЕК;
- аргументовано, етично відреагувати на зауваження наукового керівника, рецензента, відповіді на запитання членів ЕК та присутніх на відкритому захисті випускної кваліфікаційної роботи.

6. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВКР

6.1 Технічне оформлення

Оформлення випускної кваліфікаційної роботи має відповідати загальним вимогам до оформлення наукових робіт.

Набір тексту випускної кваліфікаційної роботи здійснюється на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали (29–30 рядків на сторінці), друк – на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм); шрифт текстового редактора – Word Times New Roman чорного кольору. Висота шрифту – 14 пунктів. Поля: зліва –25 мм, справа –10 мм, зверху і знизу –20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою. Перенесення слів з одного рядка в інший у тексті роботи не допускається. Абзацні відступи в тексті мають дорівнювати 1,25 см.

У роботі дозволяють виділяти важливий текст так: **напівжирний**, *курсив*, **напівжирний курсив** або підкреслений. Виділення по всьому тексту повинні бути виконані в одному стилі.

Лапки повинні бути одного стилю: “” або «», або """, або „”. Аналогічною є вимога і до стилю апострофів: або ’, або ' – однаково у всьому тексті.

Необхідно дотримуватись одного стилю, зазначаючи в тексті роботи прізвища та ініціали дослідників: Т. І. Панько, І. М. Кочан, Ю. А. Зацний, або Панько Т. І., Кочан І. М., Зацний Ю. А. Між прізвищем та ініціалами (вони мають бути в одному рядку) необхідно використовувати **нерозривний пробіл** (стандартне сполучення клавіш «Shift + Ctrl + Пробіл»).

6.2 Мова і стиль

Випускна кваліфікаційна робота повинна бути виконана українською мовою, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність викладення матеріалу повинна бути логічна. Відповідальність за зміст випускної кваліфікаційної роботи покладається на автора й наукового керівника.

Норми наукової комунікації суворо регламентують характер викладу інформації, передбачаючи відмову від висловлювання власної думки від першої особи. У зв'язку з цим вживаються мовні конструкції, в яких замість особового займенника «я» вживаються пасивні конструкції та безособові речення (замість «я дослідив» – «у роботі досліджено»). Робота не повинна носити компліятивний характер та має відповідати вимогам Етичного кодексу здобувача вищої освіти ДТЕУ. Всі роботи проходять перевірку на академічний плагіат.

6.3 Обсяг та структура

Обсяг основної частини випускної кваліфікаційної роботи складає до **50 сторінок** без врахування титульної сторінки, анотацій, змісту, переліку умовних позначень, вступу, висновків та пропозицій, додатків, списку використаних джерел.

Випускна кваліфікаційна робота магістра має таку структуру:

- **ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ;**
- **АНОТАЦІЇ** українською та англійською мовами;
- **ЗМІСТ;**
- **ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ** (за необхідності);
- **ВСТУП;**
- **РОЗДІЛИ з ВИСНОВКАМИ** до кожного з них;
- **ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ;**
- **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ;**
- **ДОДАТКИ.**

Назви структурних частин роботи друкують великими літерами симетрично до тексту (шрифт – **14 напівжирний**) без крапки в кінці. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною, тобто всі сторінки роботи, враховуючи ілюстрації та додатки, нумеруються арабськими цифрами в правому верхньому куті (без знака №).

Розділи та підрозділи роботи повинні мати заголовки. Заголовки розділів, підрозділів та інших структурних елементів необхідно розміщувати

посередині рядка та друкувати прописними літерами без крапки в кінці (наприклад, **РОЗДІЛ 1.ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ З ОНІМНИМ КОМПОНЕНТОМ**). Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків. Розділи та підрозділи нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номеру розділу та порядкового номеру підрозділу, розділених крапкою (наприклад, **1.1. Структурно-семантична класифікація неологізмів**). Пункти нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах підрозділу. Перед назвою пункту ставиться номер розділу, номер підрозділу та номер пункту. Нумери розділу, підрозділу та пункту розділяються між собою крапками. (**1.1.1. Типи неологізмів за структурною характеристикою**).

6.4 Оформлення титульної сторінки

Титульна сторінка кваліфікаційної роботи є першою сторінкою, її включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки не проставляють.

На титульному аркуші зазначають повну назву закладу вищої освіти та кафедри, на якій виконано роботу, тему роботи, дані про студента, наукового керівника, а також гаранта освітньої програми, місто та рік подання випускної кваліфікаційної роботи до захисту. Скорочення в назвах закладу вищої освіти та теми роботи не допускаються.

Титульна сторінка представленої роботи містить підписи: студента, наукового керівника та гаранта освітньої програми.

Вона має заповнюватися згідно з формою, що подається далі:

Державний торговельно-економічний університет

Кафедра іноземної філології та перекладу

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Особливості аргументативних структур
в англомовних статтях юридичної тематики»

Студента ___ курсу ___ м групи,
спеціальності 035 «Філологія»
спеціалізації «Прикладна
лінгвістика (лінгводидактика,
англійська мова)»

_____
*підпис
студента*

Прізвище, ім'я, по-батькові
(в родовому відмінку)

Науковий керівник
канд. філол. наук, доц.

_____
*підпис
керівника*

Прізвище, ім'я, по-батькові
(в називному відмінку)

Гарант освітньої програми
д-р філол. наук,
професор

_____
*підпис
гаранта*

Прізвище, ім'я, по-батькові
(в називному відмінку)

Київ – 20 ____

6.5 Анотації

ВАНОТАЦІЇ, обсяг якої має становити не більше 150 слів українською та 250 слів англійською мовою без врахування ключових слів, зазначається прізвище та ініціали студента, назва випускної кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати дослідження, ключові слова – у називному відмінку (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у випускній кваліфікаційній роботі). Кількість ключових слів – 7–10. Анотація наводиться українською та англійською мовами. Наприклад:

АНОТАЦІЯ

Іваненко І.І. Способи творення і функції англійських відонімних неологізмів з основами Obama і Trump

У роботі визначається поняття відонімного неологізму, під яким розуміється неологізм, утворений від антропонімів за допомогою різних способів словотвору. Робота узагальнює наукові підходи та аспекти до вивчення новоутворень, встановлює основні способи словотвору відонімних неологізмів та подає їх коротку характеристику (телескопія, словоскладання, деривація). Телескопія, що за результатами дослідження є найпродуктивнішим способом словотвору відонімних неологізмів, представлена двома моделями: повна основа першого слова та усічена основа другого; усічена основа вихідного слова та повна основа другого. При деривації найбільш продуктивними виявилися суфікси –ish, -ist, -ian, -mania, -less, -ly, -ism, -fied та префікси anti-, post-, pre-, un. Словоскладання відбувається за двома основними моделями: $N + N = N$; $N + V = V$. У дослідженні виявлено та проаналізовано функції відонімних неологізмів: експресивну (вираження суб'єктивного відношення адресанта до явищ дійсності), номінативну (поява нових понять, предметів, що поступово засвоюються соціумом і необхідність їх номінації), компресивно-інформативну (номінація шляхом економії мовних засобів) та діагностичну (відображення змін, що відбуваються у суспільстві).

Ключові слова: відонімний неологізм, телескопія, деривація, словоскладання, експресивна функція, номінативна функція, компресивно-інформативна функція, діагностична функція.

ABSTRACT

I. Ivanenko. Ways of Formation and Functions of the English Onym-based Neologisms with Obama and Trump Root Morphemes

The Master's Thesis is devoted to the notion of English onym-based neologisms. It defines this linguistic phenomenon as a neologism formed from anthroponyms with the help of various word formation methods. The work summarizes scientific approaches and aspects in the study of neologisms, establishes the basic ways of word formation of onym-based neologisms and submits their brief description (blending, compounding, and derivation). Blending, which according to the results of the study is the most productive way of word formation of the onym-based neologisms, is represented by two models: the complete stem of the first word and the shortened stem of the second one; the shortened stem of the original word and the complete stem of the second one. Derivation is represented by the most productive suffixes -ish, -ist, -ian, -mania, -less, -ly, -ism, -fied, and prefixes anti-, post-, pre-, un-. The compounding takes place according to two basic models: $N + N = N$; $N + V = V$. The research outlines and analyses basic functions of onym-based neologisms: expressive (expression of the subjective attitude of the addressee to the phenomena of reality), nominative (the emergence of new concepts, subjects that are gradually assimilated by the society and the need for their nomination), compressive (nomination via the economy of language means) and diagnostic (reflecting changes occurring in a society).

Key words: onym-based neologisms, blending, derivation, compounding, expressive function, nominative function, compressive function, diagnostic function.

6.6 Оформлення змісту

ЗМІСТ має відповідати плану роботи і містить найменування всіх розділів, підрозділів та пунктів. На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної її складової.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ.....	3
ABSTRACT.....	4
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	5
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.....	8
1.1. Загальна характеристика науково-технічних текстів.....	8
1.2. Лексичні особливості науково-технічних текстів.....	12
1.3. Синтаксичні особливості науково-технічних текстів.....	16
Висновки до Розділу1.....	20
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.....	21
2.1. Особливості текстів науково-технічного стилю у перекладацькому аспекті.....	21
2.2. Синтаксичні конструкції та звороти в науково-технічних текстах та їх переклад.....	25
2.3. Лексичні аспекти науково-технічного перекладу.....	30
2.4. Науково-технічні терміни та специфіка їх перекладу.....	35
Висновки до Розділу2.....	39
РОЗДІЛ ІІІ. ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ.....	40
3.1. Перекладацькі трансформації англomовних технічних термінів інструкцій з експлуатації електронних та електричних пристроїв виробництва компаній Braun та LG.....	41
3.2. Переклад термінів за допомогою калькування та описового перекладу. Перекладацькі трансформації додавання та вилучення.....	46

3.3. Використання пермутації, генералізації та конкретизації при переклад ітермінологічних одиниць. Переклад термінів шляхом підвидів граматичної заміни.....	51
3.4. Перекладацькі трансформації при перекладі однокомпонентних та двокомпонентних технічних термінологічних одиниць.....	56
3.5. Перекладацькі трансформації при перекладі трикомпонентних та чотирикомпонентних технічних термінологічних одиниць.....	61
Висновки до Розділу 3.....	62
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	74
ДОДАТОК А. Стили і жанри мовлення.....	76
ДОДАТОК Б. Класифікація фахових НТТ за Р. Глезер.....	84

6.7 Перелік умовних позначень

Якщо у роботі наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і вноситься до змісту як **«ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ»**. Наприклад,

- НТТ – науково-технічні тексти;
- МО – мова оригіналу;
- МП – мова перекладу.

6.8 Вступ

ВСТУП складається з таких обов'язкових елементів:

- актуальність теми*(сутність проблеми, значущість, короткий огляд наукових праць у досліджуваній тематиці, обґрунтування необхідності дослідження);
- мета дослідження* (1 речення, яке передбачає вирішення 3-5 завдань);
- завдання дослідження* (визначаються поставленою метою і є конкретними послідовними шляхами вирішення проблеми);

- об'єкт дослідження* (процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, обране для вивчення);
- предмет дослідження* (процес, що вивчається у межах об'єкта дослідження);
- методи дослідження*, які були використані в роботі (за допомогою яких вирішуються поставлені завдання);
- матеріал дослідження* (перелік назв досліджуваних інформаційних ресурсів, газет, журналів, бібліографічного матеріалу чи художніх творів);
- наукова новизна* одержаних результатів (стислий опис нових результатів дослідження автора);
- практичне значення* (відомості про використання результатів дослідження або рекомендації щодо їх використання);
- апробація результатів дослідження* (перелік конференцій, на яких було здійснено та обговорено результати дослідження (назва доповіді, місце та час проведення конференцій), назва тез і статей, які було підготовлено, інформація про їх видання (назва видання, місце, час тощо).

Обсяг вступу не має перевищувати 3 сторінок.

6.9 Основна частина

Основна частина магістерської роботи повинна мати чітку логічну структуру. Вона складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають із нової сторінки. Найбільш вдалим є поділ кваліфікаційної роботи на 2-3 розділи. Кількість підрозділів визначається здобувачем самостійно, з огляду на зміст роботи. Бажано, щоб у кожному розділі було 3-4 підрозділи. У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів.

РОЗДІЛ 1 зазвичай присвячується теоретико-методологічним аспектам досліджуваної проблеми і повинен містити: аналітичний огляд літератури з окресленням основних етапів розвитку наукової думки за певною

проблематикою (стислий критичний аналіз робіт попередників із зазначенням невирішених питань).

Рекомендований обсяг цього розділу – до 20 сторінок.

У подальших розділах на основі теоретичних положень першого розділу має бути всебічно проаналізована досліджувана проблема і запропоновані шляхи її вирішення.

У **РОЗДІЛІ 2** (та інших розділах, якщо вони передбачені автором) викладається власне практичне дослідження та його результати. Пропонується аналіз мовних одиниць або особливостей структури текстів різних стилів і жанрів тощо, доводяться теоретичні положення, які були окреслені в Розділі 1.

Рекомендований обсяг цього розділу – до 30 сторінок.

Магістерська робота повинна містити принципово новий матеріал або узагальнення раніше відомих положень з інших наукових позицій, в іншому аспекті.

6.10 Оформлення посилань

Кожне анотоване джерело повинно містити посилання на відповідну позицію в списку використаних джерел. Не допускається механічне запозичення думок інших авторів. Здобувач обов'язково повинен посилатися на автора цих думок, інакше робота вважатиметься плагіатом і не буде допущена до захисту. Важливо, щоб здобувач вищої освіти в тексті роботи викладав власні думки та робив самостійні висновки.

Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки (крім газетних статей і випадків, коли посилаються на джерело в цілому). Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга цифра – номеру сторінки (наприклад, [32, с. 85]).

6.11 Оформлення цитат

Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. У теоретичній частині на одній сторінці тексту можна наводити 2–3 цитати різних авторів.

Загальні вимоги до цитування такі:

1) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

2) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні авторського тексту позначається трьома крапками, які можуть ставитися на початку, всередині та в кінці цитати;

3) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

4) при непрямому цитуванні (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним щодо думок автора, коректним в оцінюванні його результатів і робити відповідні посилання на джерела;

5) цитування повинно бути оптимальним, враховуючи, що надмірне цитування створює враження компілятивності, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

6.12 Оформлення ілюстративного матеріалу

Ілюстративний матеріал (окремі слова і вирази) наводять курсивом, у круглих дужках зазначається джерело ілюстративного матеріалу, наприклад: *The most powerful eruption in the second half of the 20th Century came from Mount Pinatubo in 1991. Its plume is thought to have climbed to roughly 40km (www.BBC.com); Аж тут їй в око впала кришталева скринька, що лежала*

від столиком(Л.Керролл, с. 17), *Elon Musk, TIME's 2021 Person of the Year, already has a reach that extends beyond Earth. The controversial billionaire, who helms both Tesla and SpaceX, has plans for what he calls "a futuristic Noah's ark."* (Time. – 27.12.2021).

6.13 Оформлення ілюстрацій.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією по центру. Наприклад, другий рисунок першого розділу:

Рис. 1.2 _____
назва

Цифровий і текстовий матеріал бажано подавати у формі таблиць та рисунків. Кожний розділ має містити щонайменше 1-2 ілюстрації та 1-2 таблиці. Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках. За потреби, ілюстрації доповнюють або поясненнями, або коментарем.

6.14 Оформлення таблиць

Цифровий матеріал у роботі необхідно подавати у вигляді таблиці. Таблиця має мати назву та номер. Нумерують таблиці послідовно суцільною нумерацією в межах розділу арабськими цифрами (за винятком таблиць, що наводяться у додатках). Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених між собою крапкою. У правому верхньому куті над заголовком таблиці курсивом вказують «Таблиця» та її номер. У наступному рядку, по центру, вказують назву таблиці (жирним

шрифтом малими літерами (крім першої великої)). Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. Наприклад:

Таблиця 1.2

Способи творення неологізмів

Спосіб словотвору	Приклад
Деривація	Trump less
Словоскладання	Trump land
Телескопія	Trump kin

Таблицю бажано розміщувати на одній сторінці. При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку у верхньому правому куті вказується «Продовження табл. 1.2» або «Закінчення табл. 1.2» Крім того, верхній рядок таблиці має містити заголовки стовпців. При поділі таблиці на частини допускається її шапку або заголовки рядків замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Потрібно уникати повторів тематичного заголовка у заголовках граф. Лаконичності потребують і назви заголовків рядків. Слова, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків, об'єднувальних рубрик. Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині.

Посилання на таблиці вказують скорочено, наприклад, «... подано в табл.1.2.» (друга таблиця першого розділу).

У таблиці слід обов'язково зазначати одиницю виміру (відповідно до стандартів); числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк (–).

6.15 Висновки та пропозиції

У ВИСНОВКАХ ТА ПРОПОЗИЦІЯХ викладаються найважливіші результати, отримані під час дослідження. За змістом висновки мають бути пов'язані зі структурою роботи й впливати із завдань дослідження. Висновки повинні повною мірою відображати матеріал, викладений у випускній кваліфікаційній роботі магістра. У висновках випускної кваліфікаційної роботи формулюються практичні рекомендації та пропозиції, що випливають із дослідження. Висновки повинні відповідати поставленим меті та завданням. Звичайно кожному з поставлених у вступі завдань відповідає не менше одного висновку. Оцінювання випускної кваліфікаційної роботи починається зі з'ясування відповідності між поставленими у вступі завданнями і висновками.

Висновки мають бути короткими, містити чіткі формулювання. Не слід повторювати те, про що написано в основній частині, і наводити новий фактичний матеріал. Не можна наводити положення, які не підтверджені в роботі конкретним матеріалом.

Обсяг висновків не повинен перевищувати 4 сторінки.

6.16 Список використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ подається відповідно до чинних стандартів, що висуваються до наукових робіт. Рекомендована кількість найменувань у списку повинна бути не меншою 50 для магістерських робіт, з яких від 40 до 60% – за останні 5 років.

При оформленні списку використаних джерел необхідно враховувати, що на перше місце виносяться: Конституція України, закони України, укази Президента України, постанови Верховної Ради, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, доповіді та виступи державних діячів України, далі список використаних джерел – за алфавітом у такому порядку: спочатку літературні джерела українською мовою, а потім мовою країн ЄС згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та

видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні правила та вимоги складання».

Зразок оформлення списку використаних джерел

ОДИН АВТОР

1. Веренько М. М. Рекламний текст в англomовній картині світу. Київ, 2012. 315 с.
2. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. Київ : Наук. думка, 1988. 256 с.
3. Lakoff G. Women, Fire and Dangerous Things. What Categories reveal about the Mind. Chicago, London : The University of Chicago Press, 1987. 614 p.

ДВА І БІЛЬШЕ АВТОРІВ

1. Johnson M., Lakoff G. Why Cognitive Linguistics Requires Embodied Realism. Cognitive Linguistics. Vol.13 (3). 2002. P. 245-263. DOI: 10.1515/cogl.2002.016
2. Панько Т. І., Кочан І. М. Мацюк Г. П. Українське термінознавство. Львів : Світ, 1994. 216 с..

БЕЗ АВТОРА

1. Збірники Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.
2. Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2 т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.
3. Цивільний захист у ДНЗ / упоряд.: Л. А. Швайка. Харків: Вид. група «Основа», 2018. 159[1] с.: іл. (Серія «ДНЗ. Керівнику»).

БАГАТОТОМНІ ВИДАННЯ

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

ДИСЕРТАЦІЇ

1. Нодь В. І. Розвиток абсолютної інфінітивної конструкції в англійській мові (XII–XIV): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 – Германські мови. Київ, 2005. 166 с.

АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ

1. Усова О. О. Ономастикон художніх творів Миколи Хвильового: автореф. дис. ... канд. філол. наук. Донецьк, 2006. 20 с.

ЧАСТИНА КНИГИ, ПЕРІОДИЧНОГО, ПРОДОВЖУВАНОВОГО ВИДАННЯ

1. Кавун О. О. Семантико-структурна типологія англійських та українських прізвищ. *Вісник Житомир. держ. пед. ун-ту*. 1999. № 4. С. 130–139.

2. Остапйовська Т. П., Остапйовський І. Є. Розвиток самоменеджменту у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського. *Наук. вісн. СНУ ім. Лесі Українки*. Сер. Пед. науки. 2018. No 2. С. 18–24.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007.
URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу в позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Кот Н. Він учнів вчив у фізиці літати... *Пед. роздуми*: електронна газ. 2018. No 39. С. 3–4. URL: <http://vippp.org.ua/newspaper.php?id=51>

II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики (м. Луцьк) 2018-2019 н. р. URL: http://nvk26.lutsk.ua/cgi-bin/new-client?contest_id=68

6.17 Додатки

ДОДАТКИ до випускної кваліфікаційної роботи подаються за необхідності. У них указують матеріали, які доповнюють та унаочнюють роботу: ілюстрації, таблиці, схеми, діаграми, графіки, що через великий обсяг, специфіку викладу чи форму не були внесені до основної частини випускної кваліфікаційної роботи та відображають певні результати дослідження.

Оформлення додатків

Додатки оформлюються як продовження наукової роботи і розміщуються у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки. Він повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Б. Наприклад, *Додаток А, Додаток Б*. У разі якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому кутку зазначається «*Продовження додатку...*».

Наприклад:

Додаток Д

Способи перекладу неологізмів

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ВКР

До захисту випускної кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які успішно виконали вимоги навчального плану, у т.ч. програму практичної підготовки та склали екзаменаційну сесію.

Процес підготовки випускної кваліфікаційної роботи систематично контролює науковий керівник відповідно до календарного графіка, затвердженого випусковою кафедрою.

На період виконання випускних кваліфікаційних робіт на випусковій кафедрі складається розклад проведення консультацій науковими керівниками, згідно з яким забезпечується системна робота над випускною кваліфікаційною роботою здобувачів та наукових керівників (план-графік розміщується на сторінці кафедри офіційного сайту ДТЕУ). Також у календарному плані-графіку встановлюються строки подання на рецензування науковому керівникові окремих розділів і роботи у цілому.

Випускна кваліфікаційна робота подається науковому керівнику для перевірки її змісту та структури у строки, визначені у Завданні, але не пізніше 30 робочих днів до засідання ЕК.

У випадку недотримання календарного графіку підготовки випускних кваліфікаційних робіт, науковий керівник надає інформацію на засіданні кафедри (з відображенням у відповідних протоколах) та готує службову записку щодо наявності відхилень від графіку підготовки випускної кваліфікаційної роботи, але не пізніше 30 днів до засідання ЕК із захисту випускної кваліфікаційної роботи. Витяг з протоколу засідання кафедри передається декану факультету, який складає службову записку на ім'я ректора та проект наказу ДТЕУ про відрахування студента з університету.

Науковий керівник перевіряє на відповідність встановленим вимогам оформлення випускної кваліфікаційної роботи та надає відгук, в якому зазначається:

- актуальність дослідження;
- сучасність використаних методів дослідження;
- рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань при виконанні дослідження;
- вміння самостійно вирішувати наукові та практичні проблеми; логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки;

- участь студента у наведених експериментальних дослідженнях, теоретичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення / ідеї / методиці;
- повнота розкриття теми;
- перспективність запропонованих рекомендацій;
- недоліки роботи та зауваження;
- рекомендація до захисту.

Випускна кваліфікаційна робота обов'язково повинна бути рецензована. Рецензування доручають висококваліфікованим фахівцям (викладачам і науковцям) ДТЕУ (внутрішнє рецензування), провідним спеціалістам виробничих, наукових і проектних організацій (зовнішнє рецензування). Склад внутрішніх рецензентів затверджується деканом за поданням завідувача кафедри.

При рецензуванні випускної кваліфікаційної роботи рекомендується визначати:

- новизну постановки і розроблення проблеми;
- використання наукових методів дослідження;
- аргументованість висновків і обґрунтованість пропозицій;
- вміння здобувача освітнього ступеня магістра чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- недоліки та зауваження щодо змістовної частини роботи, оформлення;
- висновок про можливість допуску до захисту.

Зовнішня рецензія надається письмово і містить загальний висновок щодо рекомендації до захисту.

Негативний письмовий відгук наукового керівника або негативна рецензія щодо змісту випускної кваліфікаційної роботи та отриманих результатів дослідження не є підставою недопущення до захисту.

За наявності рукопису та зовнішньої рецензії випускна кваліфікаційна робота реєструється на кафедрі, але не пізніше, ніж за 15 календарних днів до захисту.

У разі виявлення формальних невідповідностей, у тому числі в формулюванні теми, випускна кваліфікаційна робота не реєструється, на рецензування не приймається і до захисту не допускається.

З метою визначення якості та ступеня готовності до захисту випускова кафедра відповідно до графіку підготовки організовує попереднє заслуховування представлених здобувачем основних положень випускної кваліфікаційної роботи спеціально сформованою комісією попереднього захисту, отримання рекомендації до захисту (або зауважень щодо змісту та оформлення).

Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи проходить із залученням профільних фахівців кафедри, члена групи забезпечення спеціальності (голови комісії з попереднього захисту) та регламентується розпорядженням по кафедрі з представленням графіку, який оприлюднюється у встановленому порядку.

Комісія робить узагальнений висновок про готовність випускної кваліфікаційної роботи до захисту, про що ставить відповідну позначку в Завданні.

Після успішного проходження попереднього захисту випускна кваліфікаційна робота передається на розгляд завідувачу кафедри, який робить висновок про рекомендацію її до захисту на засіданні ЕК.

Здобувачі, випускні кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті і розгляді завідувачем випускової кафедри були оцінені позитивно, допускаються деканом до захисту на засіданні ЕК не пізніше, ніж за 5 робочих днів до початку її роботи (відповідно до «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію з атестації у ДТЕУ»). У такий же термін здобувач подає на кафедру переплетену випускну кваліфікаційну роботу.

Здобувач готує виступ-презентацію з використанням комп'ютерних технологій на 7-10 хвилин, а також необхідний роздатковий матеріал – наочну ілюстрацію відповідних тверджень під час доповіді, – зміст та якість якого перевіряє науковий керівник. Кількість примірників ілюстративного матеріалу повинна відповідати чисельному складу ЕК.

Публічний захист випускної кваліфікаційної роботи відбувається у ДТЕУ. Після захисту випускних кваліфікаційних робіт секретар екзаменаційної комісії передає їх електронні копії в бібліотеку ДТЕУ для подальшого поповнення репозитарію випускних кваліфікаційних робіт, а друковані – в архів ДТЕУ.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВКР

Критеріями оцінювання випускної кваліфікаційної роботи є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- рівень розв'язання сформульованих завдань і досягнення поставленої мети дослідження;
- рівень наукового обґрунтування результатів проведеного дослідження;
- ступінь самостійності проведення дослідження та наявність власних міркувань, узагальнень, висновків, результатів;
- широта та доцільність застосування методичного апарату дослідження;
- науковість стилю викладення;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок, а також рівень грамотності викладення матеріалів дослідження;
- правильне оформлення роботи відповідно до державних стандартів.

Випускна кваліфікаційна робота, яка має невідповідності у формулюванні теми, не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, дотримання затвердженого плану, не містить власного дослідження ілюстративного матеріалу і обґрунтованих пропозицій, виконана з порушенням затвердженого графіку підготовки ВКР, а також не має відгуку

наукового керівника та зовнішньої рецензії до захисту не допускається, і за поданням витягу з протоколу засідання випускової кафедри, здобувач відраховується з ДТЕУ (відповідно до Положення про правила внутрішнього розпорядку та Положення про організацію освітнього процесу студентів).

ЕК оцінює рівень якості презентації основних результатів досліджень та відповідей на запитання під час захисту випускної кваліфікаційної роботи – уміння стисло і чітко викласти результати дослідження, аргументовано відповісти на поставлені запитання, якісно презентувати результати дослідження.

При оцінюванні випускної кваліфікаційної роботи ЕК враховує не лише якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, практичну значущість, вміння захистити сформульовані положення та висновки, але і його оформлення відповідно до встановлених вимог.

Результати захисту випускних кваліфікаційних робіт оцінюються за 100-бальною шкалою ДТЕУ, яка відповідно переводиться в шкалу ЄКТС.

Відмінно (90-100 балів).

- випускна кваліфікаційна робота має дослідницький характер;
- тему розкрито повністю;
- засвідчена новизна роботи;
- передбачене практичне значення;
- матеріал проаналізовано ефективно;
- здобуті результати достовірні й систематизовані;
- висновки логічні й розкривають результати розв'язання поставлених завдань;
- дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи й орфографічного стандарту;
- оформлення роботи відповідає вимогам до робіт такого типу;
- відгук і рецензія позитивні;
- у доповіді на захисті цілісно відображено зміст роботи;
- відповіді на запитання членів ЕК правильні та змістовні.

Добре (82-89 балів):

- випускна кваліфікаційна робота має дослідницький характер;
- оформлена за вимогами до випускних кваліфікаційних робіт;
- матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними висновками;
- має незначні мовні погрішності, а при її захисті студент показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання.

Добре (75-81 балів):

- випускна кваліфікаційна робота має дослідницький характер;
- оформлена за вимогами до випускних кваліфікаційних робіт;
- матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними, але недостатньо аргументованими висновками;
- у структурі, мові і стилі роботи є лише незначні погрішності, а при її захисті роботи студент показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді використовує презентацію, відповідає на поставлені запитання.

Задовільно (69-74 бали).

- випускна кваліфікаційна робота розкриває тему;
- містить аналіз необхідних літературних джерел;
- має поверхневий аналіз та містить значну кількість суттєвих помилок;
- матеріал викладено непослідовно;
- сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування, а при її захисті студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень роботи за допомогою членів ЕК.

Задовільно (60-68 балів).

- випускна кваліфікаційна робота має дослідницький характер;
- оформлена за вимогами до кваліфікаційних робіт;
- має недостатньо критичний аналіз;
- матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано;

- має значні зауваження рецензента щодо змісту;
- основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані;
- нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації, а при захисті ілюстративний матеріал студент не коментує, виявляє невпевненість, не дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання.

Незадовільно (35-59 балів).

- випускна кваліфікаційна робота не носить дослідницького характеру;
- не має аналізу і не відповідає вимогам;
- не має висновків або вони носять декларативний характер;
- у відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження;
- під час захисту студент при відповіді припускається грубих помилок, а також відсутня презентація доповіді.

Незадовільно (1-34 бали).

- випускна кваліфікаційна робота не носить дослідницького характеру;
- не має аналізу і не відповідає вимогам;
- не має висновків або вони носять декларативний характер;
- у відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження;
- під час захисту відсутня презентація доповіді, студент не може відповісти на жодне поставлене запитання;
- студент не знає теорії.

Під час захисту випускної кваліфікаційної роботи відбувається перевірка досягнення таких **програмних результатів навчання**, зазначених у відповідній ОПП.

Рішення щодо підсумкового оцінювання приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензентів.

ДТЕУ на підставі рішення ЕК присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму підготовки магістра, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію.

Здобувач, який не захистив з поважних причин у встановлений строк випускню кваліфікаційну роботу, має право на повторну атестацію протягом наступних трьох років під час роботи ЕК за тією ж спеціалізацією. Дата повторного захисту визначається наказом ректора ДТЕУ. Якщо захист випускної кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ЕК визначає, чи може студент подавати на повторний захист ту ж роботу з доопрацюванням, чи він повинен підготувати випускню кваліфікаційну роботу за новою темою.

Захист випускної кваліфікаційної роботи за іншою темою можливий не раніше ніж через рік.

Рецензія
на Методичні рекомендації
до виконання випускної кваліфікаційної роботи
для здобувачів освітнього ступеня «магістр»
спеціальності «Філологія»
спеціалізації «Прикладна лінгвістика»

Автори: к.філол.н., доц. Н.П.Білоус,
к.філол.н., доц. Л.С. Дячук,
к.філол.н., доц. Н.В.Новохатська

Методичні рекомендації до виконання випускної кваліфікаційної роботи розроблено для здобувачів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Прикладна лінгвістика» відповідно до «Положення про випускну кваліфікаційну роботу (проект) ДТЕУ».

Випускна кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня магістра виконується з метою підтвердження рівня професійної та наукової підготовки випускника другого рівня вищої освіти і демонструє здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі філології загалом, а прикладної лінгвістики зокрема.

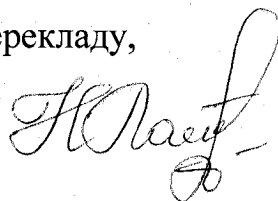
Методичні рекомендації призначені для надання допомоги студентам у виконанні випускної кваліфікаційної роботи. Вони містять мету і завдання, рекомендації щодо вибору теми, основні етапи виконання, інформацію щодо апробації результатів дослідження, зобов'язання наукового керівника та студента, основні вимоги до змісту та оформлення роботи. Методичні рекомендації окреслюють процес подання ВКР на кафедру, її захисту та складові, що враховуються при оцінюванні наукової роботи.

Окремо варто відзначити чітко сформульовані вимоги до оформлення посилань, цитат, ілюстративного матеріалу, ілюстрацій і таблиць, а також списку використаних джерел (згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»).

Рецензоване навчально-методичне видання повністю відповідає вимогам до написання методичних рекомендацій: воно є логічним за структурою, сповнене за змістом, корисне з точки зору використання в процесі навчання.

Враховуючи все вищезазначене, Методичні рекомендації до виконання випускної кваліфікаційної роботи можуть бути рекомендовані до впровадження у навчальний процес.

доктор політичних наук, професор,
професор кафедри іноземної філології та перекладу,
гарант ОПП «Прикладна лінгвістика
(політична лінгвістика, англійська мова)»

Н.А. Латигіна

Рецензія
на Методичні рекомендації
до виконання випускної кваліфікаційної роботи
для здобувачів освітнього ступеня «магістр»
спеціальності «Філологія»
спеціалізації «Прикладна лінгвістика»

Автори: к.філол.н., доц. Н.П.Білоус,
к.філол.н., доц. Л.С. Дячук,
к.філол.н., доц. Н.В.Новохатська

Методичні рекомендації до виконання випускної кваліфікаційної роботи розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандарту вищої освіти ДТЕУ, «Положення про організацію освітнього процесу студентів», «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію з атестації у ДТЕУ» та відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Прикладна лінгвістика».

Випускна кваліфікаційна робота є завершальним самостійним науковим дослідженням здобувача, яка дає можливість перевірити рівень його критичного мислення, вміння збирати й аналізувати матеріал та робити узагальнюючі висновки.

Методичні рекомендації визначають мету, завдання, етапи виконання кваліфікаційної роботи, обов'язки наукового керівника та здобувача, розкривають основні вимоги до оформлення роботи та критерії оцінювання. До рекомендацій додаються приклади оформлення заяви на затвердження теми роботи, титульної сторінки, завдань на ВКР, анотації та змісту роботи, цитат та списку використаних джерел.

Окремим розділом Методичних рекомендацій є вимоги до апробації дослідження, який чітко визначає подання наукової статті до Збірника наукових статей студентів ДТЕУ як невід'ємний етап виконання випускної кваліфікаційної роботи. Автори детально окреслюють вимоги до написання статті та її оформлення.

Зазначені характеристики свідчать про необхідність використання Методичних рекомендацій до виконання випускної кваліфікаційної роботи у навчальному процесі підготовки здобувачів ОС «магістр».

доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри іноземної філології та перекладу,
гарант ОПП «Прикладна лінгвістика
(лінгводидактика, англійська мова)»

О.М. Циганок